

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Maaeluministri 26. augusti 2015. a määruse nr 84 „Innovatsiooniklastri toetus“ muutmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 72 lõike 5 alusel.

Määrus kehtestatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel heaks kiidetud strateegiadokumendiga “Eesti maaelu arengukava 2014–2020” (edaspidi *arengukava*). 2014. aasta 1. jaanuaril algas uus Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) programmiperiood 2014–2020, milles Eestil on EL-i liikmesriigina võimalik osaleda liidu maaelupoliitikas ja saada osa EL-i maaelu arengu toetuste eelarvest.

Määruse muutmise eelnõu on ette valmistanud ning seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi teadus- ja arendusosakonna peaspetsialist Kaire Kasearu (625 6186, kaire.kasearu@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Öövel (625 6197, maarika.oovel@agri.ee) ja keeleliselt toimetas eelnõu sama osakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse muutmisega täpsustatakse peamiselt määruse rakendamisel ja toetuse taotlemisel ilmnunud kitsaskohti.

Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse määruse § 3 lõikega 2¹. Selles sätestatakse, et klastri tegevuskava rakendamise seotud üldtegevuste ning innovatsioonitegevuste elluviimiseks võib klaster partnerina kaasata lisaks teadus- ja arendusasutusele või muule juriidilisele isikule, kelle peamine eesmärk on uue toote, tava, protsessi või tehnoloogia arendamine, ka muu juriidilise isiku, kes on otseselt vajalik klastri tegevuste jaoks. Samuti tuleb nimetatud muu juriidilise isikuga sõlmida leping ehk partneritel on tegevuskavva kaasamisel ühesugused nõuded. Muu partneri kaasamise eesmärk on muuhulgas ka klastri finantsvõimekuse tõstmine. Kuna olukorras, kus toetusemäär on küll 100% abikõlblikest kuludest, võib ette tulla, et klastril tuleb endal kanda tekkivad mitteabikõlblikud kulud. Samuti tuleb klastril tegevuskavas ettenähtud tegevuste eest tasuta enne PRIA-le maksetaotluse esitamist.

Eelnõu § 1 punktiga 2 korrigeeritakse keeleliselt määruse § 3 lõike 3 sissejuhatavat lauset. Muudatusega jäetakse lausest välja sõna „kui“, kuna kehtivast sõnastusest võis jääda mulje, justkui oleks partneriga lepingu sõlmimine vabatahtlik, see aga ei olnud sätte mõte. Sätte mõte oli, et kõikide klastri partneritega tuleb igal juhul sõlmida leping.

Eelnõu § 1 punktiga 3 muudetakse määruse § 4 lõike 2 punkti 13. Punktist 13 jäetakse välja innovatsioonitegevuse summaline määratlus, kuna kehtiva määruse § 8 lõiget 2 muudetakse eelnõu punktiga 7. Samas jääb kehtima tingimus, et esitades tegevuskava, tuleb välja tuua kõikide innovatsioonitegevuste kirjeldused, lahendustee, meetodika ja klasteri liikmete või partnerite tööülesannete jaotus innovatsioonitegevuse elluviimisel. Minimaalselt võib tegevuskava koosneda kolmest innovatsioonitegevusest, millest ühe maksumus saab maksimaalselt olla kuni 30 protsenti kogu innovatsioonitegevuse eelarvest.

Eelnõu § 1 punktiga 4 täiendatakse määruse § 4 lõiget 4, sätestades klasteri tegevuskava varasema lõpetamise või tegevuskava pikendamise võimaluse. Klaster võib taotleda tegevuskava lõpetamist enne tegevuskava heakskiitmise otsuses märgitud kuupäeva. Tegevuskava võib lõpetada, kui ilmnevad klasterist sõltumatud asjaolud, mis ei võimalda tegevust jätkata või mis muudavad selle jätkamise põhjendamatuks. Samuti tuleb esitada põhjendus, miks taotletakse tegevuskava pikendamist. Vastavasisuline teavitust edastatakse kirjalikult vabas vormis Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) elektrooniliselt. Kui taotletakse tegevuskava pikendamist, siis tuleb vastavalt pikendada ka lõpparuande esitamise kuupäeva.

Eelnõu § 1 punktiga 5 täiendatakse määruse § 4 lõikega 5, mille kohaselt võib tegevuskava pikendada kuni üks aasta tegevuskava perioodi lõppemisest arvates, pidades silmas, et pikendatud tegevuskava perioodi lõppkuupäev ei saa olla hilisem kui 2023. aasta 30. juuli.

Eelnõu § 1 punktiga 6 tunnistatakse kehtetuks määruse § 7, mis sätestab nõuded hinnapakumuse kohta; nimetatud nõuded on sätestatud uues sõnastuses §-s 14¹.

Eelnõu § 1 punktiga 7 sõnastatakse ümber määruse § 8 lõiked 1 ja 2.

Lõikesse 1 lisatakse täpsustus, et ühes tegevuskava heakskiitmise voorus antav toetus kuni 800 000 eurot jaguneb nii, et sellest kuni 600 000 eurot makstakse innovatsioonitegevuste eest ja kuni 200 000 eurot üldtegevuste eest.

Lõikes 2 sätestatakse, et ühe innovatsioonitegevuse elluviimiseks antakse toetust kuni 30% kogu innovatsioonitegevuse eelarvest. Maksimaalselt saab ühe innovatsioonitegevuse maksumus olla 600 000-eurose innovatsioonitegevuse eelarve juures 180 000 eurot.

Eelnõu § 1 punktidega 8 ja 10 muudetakse määruse § 8 lõikeid 3 ja 8. Paragrahvi 8 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks ja § 8 lõige 8 sõnastatakse uuesti: seal sätestatakse, et klasteri üldtegevuskulud ja innovatsioonitegevuse kulud hüvitatakse kuludokumentide alusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punkti a kohaselt. Kaudsed kulud hüvitatakse ühtse määra alusel arvestatuna kuni 15% abikõlblikest otsestest personalikuludest sama määruse artikli 67 lõike 1 punkti d kohaselt. Kehtiva määruse raames planeeriti innovatsioonitegevuste rakendamisel kasutada lihtsustatud kulumeetodit, arutelude käigus selgus aga, et sellisel viisil ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 kohaselt lihtsustatud kulumeetodi kasutamine võimalik. Seetõttu tunnistatakse kehtetuks viide lihtsustatud kulumeetodile (1305/2015 artikli 67 lõike 1 punkt c) ja lõikes 8 sätestatakse viide tegelikult tehtud kulude hüvitamise meetodile (1305/2015 artikli 67 lõige 1 punkt a). Seega ei kasutata innovatsioonitegevuste kulude tõendamiseks enam lihtsustatud kulumeetodit, vaid rakendatakse tegelikult tehtud kulude tõendamist. Muudatus toob kaasa selle, et klaster peab esitama innovatsioonitegevuse elluviimiseks tehtud kulusid tõendavad

dokumendid koos maksetaotlusega. Nimetatud sätteid rakendatakse tagasiulatuvalt, kuid see ei too taotlejale kaasa ebamõistlikult suuri kohustusi, kuna kuludokumendid üldtegevuste kohta pidid taotlejad esitama ka kehtiva määruse kohaselt, nüüd lisandub vaid innovatsioonitegevuse kuludokumentide esitamine.

Eelnõu § 1 punktiga 9 sõnastatakse uuesti määruse § 8 lõige 4, mis sätestab, et kui tegevuskava on koostatud § 4 lõikes 1 sätestatud perioodist lühemaks perioodiks, siis antakse toetust summas, mida on nii üldtegevuse kui ka innovatsioonitegevuse osas vähendatud proportsionaalselt, arvestades lühemat perioodi. Kui tegevuskava periood lüheneb, siis kuni 25% toetusest peab jääma üldtegevustele ning kuni 75% innovatsioonitegevustele.

Eelnõu § 1 punktiga 11 asendatakse määruse § 9 lõike 2 punktis 5 läbivalt sõna „või“ sõnaga „ja“. Muudatuse kohaselt peab klaster PRIA-le koos tegevuskavaga esitama klatri põhikirja ja kõikide partneriga sõlmitud lepingud juhul, kui ta ei ole põhikirja ja lepinguid oma veebilehel avaldanud.

Eelnõu § 1 punktiga 12 sätestatakse uues sõnastuses määruse § 12 lõiked 1–3.

Lõikesse 1 lisatakse selgituseks, et tegevuskavade paremusjärjestus moodustatakse hindamise tulemusel saadud hindepunktide kaalutud keskmise alusel. Hindamiskriteeriumid ning nende eest antavad hindepunktid on esitatud määruse lisas. Igale hindamiskriteeriumile saab hindepunkte anda vahemikus nullist kuni neljani.

Lõike 2 kohaselt moodustab PRIA hindamiskomisjoni, mis koosneb vähemalt viiest liikmest, sealhulgas Maaeluministeeriumi ja PRIA esindajatest. Komisjoni ülesandeks on hinnata tegevuskavasid, moodustada tegevuskavade paremusjärjestuse ettepanek ning anda hinnang tegevuskava vahe- ja lõpparuande ning innovatsioonitegevuste lõpparuandele. PRIA võib kaasata hindamisse eksperte.

Tegevuskavasid hindab ja paremusjärjestuse moodustab ELÜPS-i § 73 kohaselt PRIA. Määrusega nähakse ette, et hindamise läbiviimiseks ja paremusjärjestuse moodustamise ettepaneku tegemiseks moodustab PRIA hindamiskomisjoni. See tähendab, et PRIA viib hindamise läbi hindamiskomisjoni kaudu. Komisjoni liikmed annavad tegevuskavale lisas sätestatud hindamiskriteeriumide alusel hindepunkte, mille põhjal saadakse lõikes 3 sätestatud metoodika kohaselt hindepunktide kaalutud keskmine. Hindepunktide kaalutud keskmise alusel teeb komisjon PRIA-le paremusjärjestuse moodustamise ettepaneku.

Kuigi määrus näeb ette, et hindamise läbiviimine toimub hindamiskomisjoni kaudu, ei ole hindamiskomisjon haldusorgan ega saa seega tegevuskavade heakskiitmise menetluses teostada menetlustoiminguid enda nimel. Hindamiskomisjon on PRIA suhtes üksnes nõuandva õigusega ja tal on õigus teha ettepanekuid paremusjärjestuse moodustamiseks. PRIA-l on õigus ja lausa kohustus hinnata komisjoni poolt läbi viidava hindamise õiguspärasust, sealhulgas hindamise erapooletust ning menetlus- ja kaalumisreeglite järgimist. Juhul kui PRIA-l tekib kahtlus läbiviidud hindamise objektiivsuses või asjakohasuses – näiteks juhul, kui hindajate hinded iga hindamiskriteeriumi arvestuses on väga erinevad, peaks PRIA kaaluma uue hindamise läbiviimist. Ka kehtiv kohtupraktika (RKHK 3-3-1-77-12, p 18, RKHK 3-3-1-16-14, p 26) toetab lähenemist, et hindamiskriteeriumitega või juhtumi asjaoludega ilmselge vastuolu korral tuleb tuvastada hindamise sisuline õigusvastasus. Uue hindamise läbiviimisel on PRIA-l kaalutusõigus otsustamiseks viia hindamine läbi sama komisjoni poolt või moodustada selleks uus

komisjon. Hindamiskomisjoni ettepanekute arvestamise korral paremusjärjestuse moodustamise puhul on tegemist ikkagi PRIA kaalutletud otsustusega (TlnRnKo 3-07-2155).

Lisaks on sama hindamiskomisjoni ülesandeks tegevuskava vahe- ja lõpparuande ning innovatsioonitegevuse lõpparuandele hinnangu andmine.

Lõikes 3 selgitatakse koondhinde mõistet ja hinnete kaalutud keskmise kujunemist. Tegevuskava hindepunktide kaalutud keskmise leidmiseks korrutatakse iga hindamiskriteeriumi koondhinne lõikes 4 sätestatud hindamiskriteeriumi osakaaluga ja saadud tulemused liidetakse. Hindamiskriteeriumi koondhinde leidmiseks liidetakse hindamiskomisjoni liikmete poolt iga hindamiskriteeriumi kohta antud hindepunktid ja saadud summa jagatakse hindamisel osalenud liikmete arvuga. Saadud tulemuse alusel moodustatakse taotluste paremusjärjestus. Sätte mõte on, et hindamisel saadakse tulemus olenemata hindamiskomisjoni liikmete arvust. Näiteks võib hindajal olla seos tegevuskava esitanud osapooltega ning ta peab vastavalt haldusmenetluse seaduse § 10 toodud asjaolude ilmnemisel taandama ennast kõikidest tegevuskavade hindamistest. Sellel juhul võetakse kaalutud keskmises arvesse hinnanud komisjoni liikmete arv.

Eelnõu § 1 punktiga 13 muudetakse määruse § 12 lõike 5 sõnastust. Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 72 lõige 6 sätestab, et valdkonna eest vastutav minister võib määrata käskkirjaga klatri prioriteetsed tegevusvaldkonnad. Kui kehtestatakse prioriteetsed tegevusvaldkonnad, siis eelistatakse neid tegevusvaldkondi ka tegevuskavade paremusjärjestuse moodustamisel.

Eelnõu § 1 punktiga 14 täiendatakse määruse § 12 lõigetega 5¹ ja 5². Kui Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 72 lõike 6 alusel ei ole kehtestatud prioriteetseid tegevusvaldkondi, loetakse kõik tegevuskavad ühte tegevusvaldkonda kuuluvaks ja moodustatakse üks tegevuskavade paremusjärjestus. Kui prioriteetid kehtestatakse, siis esitatakse tegevuskavad prioriteetsesse tegevusvaldkonda. Tegevuskavade paremusjärjestuse koostamisel loetakse paremaks tegevuskava, mille hindepunktide kaalutud keskmine on kõrgem.

Eelnõu § 1 punktiga 15 tehakse määruse §-s 13 keeleline parandus ja asendatakse sõna „heakskiitmata“ sõnadega „heaks kiitmata“.

Eelnõu § 1 punktiga 16 muudetakse määruse § 14 lõike 1 sõnastust. Klaster viib tegevuskava ellu, levitab innovatsioonitegevuste tulemusi ning esitab PRIA-le klatri tegevuskava ja innovatsioonitegevuse vahe- ja lõpparuanded, tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid ja innovatsioonitegevuse puhul üksikasjaliku eelarve. Sättesse lisandus klatri kohustus esitada PRIA-le ka innovatsioonitegevuse vahe- ja lõpparuanded ning innovatsioonitegevuse üksikasjalik eelarve.

Eelnõu § 1 punktiga 17 täiendatakse määruse § 14 lõike 7 sõnastust. Uus sõnastus on, et PRIA koostab tegevuskava ja innovatsioonitegevuste vahe- ja lõpparuande vormid ning avalikustab need oma veebilehel.

Eelnõu § 1 punktiga 18 täiendatakse määrust §-dega 14¹ ja 14². Määruse § 14¹ sätestatakse pealkirjaga „Kulude mõistlikkuse tõendamine“.

Lõikes 1 täpsustatakse, et pärast tegevuskava heakskiitmist ning enne innovatsioonitegevusega alustamist esitab klaster PRIA-le iga innovatsioonitegevuse kohta üksikasjaliku eelarve, kus kulud on selged, põhjendatud ja üksikasjalikult kirjeldatud. Kui klaster on innovatsioonitegevusega alustanud enne tegevuskava heakskiitmist, esitab klaster üksikasjaliku eelarve koos maksetaotlusega. Üksikasjalik eelarve koostatakse tegevuskavas toodud innovatsioonitegevuste kaupa, lähtudes abikõlblikest kululiikidest, või vajaduse korral ka detailsemalt. Innovatsioonitegevuste kululiigid on nimetatud abikõlblike kulusid käsitlevas paragrahvis.

Lõike 2 kohaselt koostab PRIA üksikasjaliku eelarve kulude mõistlikkuse tõendamiseks vajalikud vormid.

Lõikes 3 täpsustatakse, et kulude mõistlikkust tõendatakse asjakohaste dokumentidega, milleks võib olla ka hinnapakkumus. Eespool nimetatud kululiikide summade tõendamiseks esitab klaster PRIA-le dokumendid, mille alusel saab PRIA kontrollida esitatud summade mõistlikkust. Tõendatavateks dokumentideks võivad olla näiteks varasemat tegevust puudutavad kontrollitud andmed, mis võivad olla muu hulgas ka avalikud hinnakirjad, mille alusel on varem tegevuste kulusid tõendatud ja eelarveid kalkuleeritud, või muud tegevuse elluviija tõendatud statistilised andmed. Oluline on ära näidata eelarve summa moodustumine: millised kulud ja millises summas on iga innovatsioonitegevuse kohta planeeritud.

Kui kulusid ei ole võimalik tõendada muul viisil kui hinnapakkumustega, siis tuleb jälgida, milline on tehtava töö, soetatud teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus. Kui käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, siis esitatakse vähemalt kolm klastrist, klaster liikmest ja partnerist sõltumatut hinnapakkumust. Kui summa ei ületa 5000 eurot, siis esitatakse vähemalt üks klastrist, klaster liikmest ja partnerist sõltumatu hinnapakkumus.

Lõikes 4 sätestatakse, et kui klaster innovatsioonitegevuse raames tehtava töö või soetatava teenuse või vara käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot ja kui klaster tõendab innovatsioonitegevuse kulude mõistlikkust lõikes 3 nimetatud hinnapakkumusega, esitab ta vähemalt kolm hinnapakkumust. Kui maksumus ei ületa 5000 eurot, esitab klaster vähemalt ühe hinnapakkumuse.

Lõikes 5 sätestatakse, et üldtegevuste puhul esitab klaster PRIA-le vastavalt kas ühe või kolm hinnapakkumust koos maksetaotlusega. Toetuse saaja esitab hinnapakkumused tellitud töö või soetatavate teenuste ja vara puhul kui käibemaksuta maksumuse summa on üle 5000 euro. Näiteks kui kujunduse teenus ostetakse sisse, tuleb esitada hinnapakkumus; kui taotleja ise kujundab, siis võetakse arvesse palgakulu. Samuti kui klaster koordinaatori teenust ei osteta sisse vaid seda teostab klastrist valitud isik, siis hinnapakkumusi esitama ei pea. PRIA võib vajadusel küsida põhjendust kulude mõistlikkuse osas. Teiste üldtegevuste puhul, kus on sätestatud toetusmäärad, hinnapakkumusi esitama ei pea. Näiteks on §-s 8 sätestatud toetusmäär infopäeva ja konverentsi korraldamiseks ning eraldi hinnapakkumust nende tegevuste kohta ei ole vaja esitada.

Lõikes 6 sätestatakse, et hinnapakkumus peab sisaldama klaster nime, hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva, hinnapakkumuse kehtivusaega ning tehtava või tellitud töö või soetatava teenuse või vara käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust.

Lõike 7 kohaselt peab väljavalitud hinnapakumuse olema objektiivselt põhjendatud ning kui klaster ei ole valinud odavaimat hinnapakumust, peab ta selle kohta esitama põhjenduse.

Lõike 8 kohaselt ei ole vaja nõutud arvul hinnapakumusi esitada, kui nende saamine ei ole objektiivselt võimalik. Sellisel juhul esitab klaster asjakohased põhjendused.

Lõike 9 muudatusega täpsustatakse määruse sõnastust, sest taotlemise käigus on klastritel tekkinud probleeme määruse rakendamise ja kehtiva määruse kohaselt on klastri liikmete ja arenduspartneri vaheline seos aktsionäride, juhatuse või nõukogu kaudu lubamatu. Samuti on lubamatud omavahelised seosed partnerite vahel. Muudatusega lubatakse seosed klastri partnerite vahel ning klastri partnerite ja liikmete vahel. Silmas tuleb pidada seda, et klaster, klastri partner ega klastri liige ise ei esita innovatsioonitegevuste kulude tõendamiseks hinnapakumusi, vaid seda teeb klastrist, klastri liikmest ja klastri partnerist sõltumatu hinnapakkuja. Klaster, klastri liige, juhtorgani liige ega partner, tema liige, aktsionär osanik või juhtorgani liige ei tohi olla hinnapakkujaga seotud isik tulumaksuseaduse § 8 tähenduses.

Lõike 10 kohaselt peavad hinnapakumused olema saadud isikute käest, kes ei ole omavahel seotud isikud tulumaksuseaduse § 8 tähenduses. Tulumaksuseaduse § 8 tähenduses loetakse seotud isikuteks isikud, kui neil on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju. Igal juhul käsitatakse seotud isikutena järgmisi isikuid:

- 1) abikaasad, elukaaslased või otse- või külgsugulased (otsejoones sugulane - vanemad, lapsed, vanavanemad, lapselapsed; külgsugulane – õed, vennad, tädid, onud);
- 2) ühte kontserni kuuluvad äriühingud äriseadustiku § 6 tähenduses;
- 3) juriidiline isik ja füüsiline isik, kellele kuulub vähemalt 10% selle juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- 4) isikule kuulub koos teiste temaga seotud isikutega kokku üle 50% juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- 5) juriidilised isikud, kelle aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest üle 50% kuulub ühele ja samale isikule või seotud isikutele;
- 6) isikud, kellele kuulub üle 25% ühe ja sama juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, häälte koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- 7) juriidilised isikud, kelle juhatuse või juhatust asendava organi kõik liikmed on ühed ja samad isikud;
- 8) tööandja ja tema töötaja, töötaja abikaasa, elukaaslane või otsejoones sugulane;
- 9) isik on juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige (§ 9), juhtimis- või kontrollorgani liikme abikaasa või otsejoones sugulane.

Paragrahvi 14² lõigetes 1 ja 2 sätestatakse, et PRIA kontrollib §-s 14¹ nimetatud dokumentide nõuetele vastavust ja nendes esitatud andmete õigsust ning toetatava tegevuse vastavust Euroopa Liidu õigusaktides, Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika seaduses, arengukavas ja määruses sätestatud nõuetele ning kontrollib klastri kulude mõistlikkust olenevalt kulu liigist ja lähtudes klastri esitatud tõendavatest dokumentidest. PRIA teeb innovatsioonitegevuste puhul vastavalt eespool nimetatud dokumentidele või hinnapakumuste alusel kulude mõistlikkuse kontrolli, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu

meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124), artikli 48 lõike 2 punktist e, mille sisu on järgmine:

„e) määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktis a osutatud kulude (välja arvatud sissemaksed ja amortisatsioonikulud) korral kantud kulude mõistlikkuse kontrollimine. Kuludid hinnatakse asjakohase hindamissüsteemi abil, kasutades näiteks võrdluskulusid, eri pakkumiste võrdlemist või hindamiskomiteed.“

Lõike 3 kohaselt annab PRIA toetuse saajale teada, kas esitatud dokumendid vastavad nõuetele. Enne võib PRIA konsulteerida toetuse saajaga ning anda võimaluse viia dokumendid nõuetega vastavusse. PRIA teavitab 30 tööpäeva jooksul pärast kontrolli klastrit kontrolli tulemustest, näidates ära puudused ning abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud eelarves. Samuti võib teavitada toetuse saajat muust olulisest infost, mis on seotud innovatsioonitegevuste eelarvega.

Eelnõu § 1 punktidega 19–22 muudetakse määruse § 15 lõike 2 punktide 1, 4 ja 12 sõnastust ning täiendatakse lõiget 2 punktidega 13–15.

Koos maksetaotlusega peab klaster esitama järgmised dokumendid:

- 1) innovatsioonitegevuse vahe- või lõpparuanne;
- 4) selle isiku osutatud teenuse eest väljastatud arve-saatelehe või arve ärakiri või tehtud/tellitud töö üleandmist-vastuvõtmist tõendava dokumendi ärakiri, kellelt klaster tellis teenuse või töö või ostis kaupa;
- 12) sõidukuludid tõendav dokument, sealhulgas sõidupäevik või ühissõiduki kasutamist tõendav sõidupilet, ning mootorsõiduki üürimise või rentimise korral sõidu marsruut ja kilometraaz, mis tõendab tehtud kulusid, ning nimetatud kulusid tõendav maksekorralduse ärakiri, väljatrükk või arvelduskonto väljavõte;
- 13) ruumide või tehnika üüri- või rendilepingu ärakiri;
- 14) amortisatsiooni arvutamise arvutamiskäik, kui toetust taotletakse vahendi või seadme amortisatsioonikulude katmiseks;
- 15) vajaduse korral muu innovatsiooni- ja üldtegevuste elluviimiseks tehtud kulusid tõendav dokument.

Lisaks eespool nimetatud dokumentidele peab klaster endiselt esitama ka §-s 15 nõutud muud dokumendid, mida siin nimetatud ei ole.

Määruse § 15 lõike 2 punktides 5–8 nimetatud kulud on otsesed personalikulud, mis kaasnevad vahetult klatri tegevuse elluviimisega ning mis on kaudsete kulude arvestamise aluseks. Klatri töötajad on isikud, kes viivad ellu klatri üldtegevusi töölepingu, töövõtulepingu või käsunduslepingu alusel. Olenevalt lepingutüübist loetakse otsesteks personalikuludeks tegevuste elluviimisega kaasnevad järgmised kulud:

- 1) töötasu, lisatasu, preemia, puhkusetasu või puhkusetootus, töölepingu lõpetamise ja muu seadusest tulenev hüvitis;
- 2) seadusest tulenevad maksud ja maksed punktis 1 nimetatud kuludelt, sealhulgas sotsiaalmaks, kohustuslik kogumispension, töötuskindlustusmaksu ja haigushüvitise tööandjapoolne osa;
- 3) füüsilise isikuga sõlmitud töövõtu- või käsunduslepingu alusel makstav tasu ning sellelt tasult arvestatud sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks ning kohustuslik kogumispension.

Eelnõu § 1 punktiga 23 täiendatakse määruse § 16 lõikega 1¹. Üldtegevuskulude viimase 10-protsendise osa hüvitamiseks makstakse toetus välja pärast seda, kui tegevuskava

innovatsioonitegevuste elluviimiseks antava toetuse kõik maksmise otsused on tehtud. Klaster peab olema lõpetanud oma innovatsioonitegevused selliselt, et PRIA on teinud kõikide innovatsioonitegevuste kohta maksmise otsused, seejärel hüvitatakse klastrile üldtegevuste summad ka viimased 10 protsendi osas.

Eelnõu § 1 punktiga 24 täiendatakse määrust rakendussätetega.

Paragrahvi 18 lõike 1 kohaselt esitab klaster PRIA-le enne 1. augustit 2016. a alustatud innovatsioonitegevuste kohta üksikasjaliku eelarve hiljemalt 30. oktoobriks 2016.

Eelnõu § 2 sätestatakse, et § 1 punkte 8 ja 10 rakendatakse tagasiulatuvalt 2015. aasta 26. augustist.

Klastrite üldtegevuskulud ja innovatsioonitegevuse kulud hüvitatakse kuludokumentide alusel Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punkti a kohaselt. Kaudsed kulud hüvitatakse ühtse määra alusel arvestatuna kuni 15% abikõlblikest otsestest personalikuludest sama määruse artikli 67 lõike 1 punkti d kohaselt alates 26. augustist 2015. a. Sätet võib rakendada tagasiulatuvalt üksnes põhjendatud vajaduse korral, kui see toob kehtiva õiguse normidega võrreldes kaasa isiku õiguste laienemise, vabaduste suurenemise, kohustuste või vastutuse vähenemise või muu sellesarnase tagajärje või kui sellega ei rikuta õiguskindluse põhimõtet. Muudatus ei too taotleja jaoks kaasa ebamõistlikult suuri kohustusi, kuna kuludokumendid üldtegevuste kohta pidid taotlejad esitama ka kehtiva määruse kohaselt, nüüd lisandub vaid innovatsioonitegevuse kuludokumentide esitamine.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1305/2013 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni määrus (EÜ) nr 808/2014, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1305/2014 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad kontrollimenetluse rakendamise ja maaelu arengu toetusmeetmete nõuetele vastavuse kohta (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74–84), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17), ning toetuste ja tagastatava abi vormide rakendamise aluseks olev Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469).

Eelnõu koostamisel on arvestatud komisjoni määrust (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8).

4. Määruse mõjud

Määruse muutmine selgitab paremini meetme rakendamisel ja toetuse taotlemisel tekkinud kitsaskohti. Määruse täpsustamise tulemusel on nii taotlejale kui ka menetlejale sätted selgemad ja üheselt arusaadavamad.

Määruse muutmine täpsustab paremini, kuidas klatri kulusid ausal, kontrollitaval ja õiglasel meetodil kontrollida. Eelnõu § 2 kohaselt rakendatakse tagasiulatuvalt § 1 punkte 8 ja 10. Muudatus ei too taotleja jaoks kaasa ebamõistlikult suuri kohustusi, kuna kuludokumendid üldtegevuste kohta pidid taotlejad esitama ka kehtiva määruse kohaselt, nüüd lisandub vaid innovatsioonitegevuse kuludokumentide esitamine.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulutusi riigieelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati õigusaktide eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile. Ministeeriumid ei ole määruse heakskiitmise või kooskõlastamata jätmise kirja ettenähtud tähtpäevaks eelnõude kooskõlastamise infosüsteemi kaudu esitanud ega kooskõlastamistähtaja pikendamist taotlenud, mistõttu tuleb Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõike 4 kohaselt lugeda määrus heakskiidetuks. Eelnõu koostamisel on konsulteeritud PRIA ja sihtgrupiga.

(allkirjastatud digitaalselt)
Illar Lemetti
Kantsler